

tíðindablaðið

Útgevni: p/f sosialurinn

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisján Dahl

Bláðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

sosialurinn

Argjavegur 26  
Postsmoga 76,  
3800 Tórshavn  
telefon 11820

## Fiskaaling og alginat

HÓSKVØLDIÐ var ein sending í útvarpinum um fiskaaling. Lisið varð úr eini frágreiðing, ið er gjørd av tí nevndini, sum varð sett at ráðgeva landsstýrinum í slíkum spurningum. Frágreiðingin var sera positiv og nevndin var bjartskýgd.

NEVNDIN METTI at alivinnan verður ein týðandi táttur í føroyska búskapinum um nýkur ár. Møguleikarnir fyri at ala fleiri ymisk fiskaalag umframt sil og laks eru helst til staðar. Eisini eru góðir møguleikar fyri at ala skeljafisk.

HUGSKOTIÐ UM at ala fisk kom frá einum privatmanni og varð fiskaaling eisini roynd á privatum grundarlag. Hendan royndin at ala fisk í hyljum gav tíverri ikki góð úrslit í fyrstu atlegu. Við javnaðarflokkinum á odda, tók landsstýrið, ið tá sat, tað stóðu, at tað almenna skuldi halda fram við fiskaalingini.

UM SLÍKT STIG ikki varð tikið frá almennari síðu tá, vóru vit helst ikki komnir í gongd á hesum øki enn, og vóru vit kortini komnir í gongd, so vóru vit í øllum førum komnir nógv styttri enn vit veruliga eru. Tað vildi sostatt tikið fleiri ár, áðrenn vit kundu tosað um fiskaaling, sum ein týðandi part av okkara framleiðslu og okkara útflutningi.

EIN ONNUR VINNA, í júst somu stóðu sum fiskaalingin, var alginatframleiðslan inni í Halki. Í fyrstu atlegu gav henda vinna ikki nóg góð úrslit. Orsøkirnar til hetta vóru fleiri. Talan var um byrjunartrupulleikar. Um ov lítila fígging til sjálva löguna. T.d. fekk taratrolarin onga fígging. Eisini tørvandi fígging til raksturin ta fyrstu tíðina.

MEN HVAT GJØRDI sitandi landsstýri við alginatframleiðslu.

## oddagrein

una? Setti seymin í hurðina bert fimm vikur eftir at landsstýris-skifti hevði verið og bert tveir mánaðir eftir at virkið var farið í gongd. Um hetta landsstýri tók somu skilagóðu stóðu, sum javnaðarlandsstýrið tók í spurninginum um fiskaalingina, kundi alginatframleiðslan móguliga verið ein lønandi vinna um nýkur ár. Henda vinna kundi móguliga eisini fingið stóran týðning fyri føroyska búskapin.

MARGHÁTTLIGT tyktist tað eisini, at ein persónur, sum var ráðgevari hjá alginatvirkinum tað varð fyrreikað og bygt, eisini gekk aftur, tá dýrnar vórðu negldar. Hesin var sjálvur lögmaður. Sum grannskoðari var hann fíggjarligur ráðgevari hjá alginatvirkinum. Og fimm vikur eftir at hann hevði tikið við í landsins fremsta politiska starvi var hann inni á Halki og setti seym í hurðina.

EFTIR ØLLUM at døma leggja borgarligir flokkar størsta dentin á, um ein ætlan verður framd á privatum ella almennum grundarlag. Teir læsa seg fastar í prinsippir. Alt skal vera á privatum hondum og gongur tað ikki so verður onki. Sjálvandi átti tað almenna annaðhvørt at stuðla alginatvirkið meira ella eisini kundi tað almenna yvirtikið virkið fyri at kanna um møguleikarnir vóru fyri hesi vinnu.

TAÐ VAR SO í øllum førum tað almenna sum bjargaði fiskaalingini. Í dag verður mettt at henda vinna kemur at hava stóran týðning fyri føroyska búskapin í framtíðini. Tað kundi alginatframleiðslan eisini fingið um tey borgarligu prinsippini ikki tóku lívið av henni í sjálvari føðingini. Men harmiligt var tað.

at tit kunna finna uppá, at seta sovørðið fjant í blaðið, er út av allari leið, og so at nevna nevni.

Hetta verður harðliga

átalað.

Vinarligast

Kristian Højsted

# Bygdamenning og høvuðsstaðurin

Eg las fyri nøkrum døgum síðani í Sosialinum grein, ið havnamaður/K skrivur um bygdamenning.

Eg kundi ikki lata vera við at triva eftir penninum og skriva nakrar reglur.

Hvussu greinin so er ætlað, so haldi eg tað hevði verið nógv betur ógjørt.

Tí hvussu ólukkan bera havnafólk seg at úti á bygd? Eg haldi tú skuldi betur tagt, tí vit gera ikki nógv um okkum.

Eg eri sjálvur 17 ára gamal og skal skjótt út at

lra til tað eg hevði ætlað mær, so eg má til Havnar. Hvi skal tú renna okkum út á bygdin aftur.

Skúlarnir, hvussu er við teimum. Um eg skal til student, so má eg til Havnar. Tú skalt ikki spilla avbygda fólk út í bløðunum, og tað tú skrivur um avbygda fólk er ófantaligt.

Eg veit ikki hvat tit halda tykkum vera har norðuri. Men eg veit, at tá ungdomar úr Havnini koma út á bygdin er tað, sum tey hava verið

innistongd í einum leyvubóli.

Nei tit skuldu heldur tagt, vit eru nóg góð til tykkum. Eg eri sjálvur føddur og uppvaksin í Havnini, so eg kenni til lívið har. Eum ein kemur eftir havnagøtum og ikki er klæddur í seinasta nýggja frá Paris verður flent at einum.

Nei, eg eri skelkaður av hasum tú hevur skrivað.

Ein fyrrverandi  
havnadrongur

## Pynta fyri teimum fínu

Nú kemur drottningin skjótt at vitja og stákast verður fyri at prýðka alt, tað ið hon kemur, serliga á Tvøroyri, har kommunan í fleiri ár hevur fyrreikað havnalagið til hesa vitjan.

Á Tvøroyri skal túrurin hjá Margrethu byrja vestan fyri smíðjuna við bátahylin, sum ongantíð er gjørdur liðugur fyri at hóska saman við landslagnum.

Grótið er tveitt her og har og mitt í rúgvuni liggja leivdirnar av einum brendum báti, sum minni um eina forna víkinga-

gravarferð. Økið rundanum er prýtt við gomlum bilvrakum og jarnlutum uppstillaðum á sama hátt, ið danski listarmaðurin Robert Jacobsen nýtir, tað ið hann setur gomul rø og tilíkt saman. Alt hetta er dekorerað við gomlum trolgreiðum av øllum slag og knúttum fløskum í túsundatali.

Fylgið fer úteftir og har verður støða og hildin tægn við ta gomlu trumlu, meðan tey minnst slóðbrótararnar, ið bygdu veg millum bygda. Og er henda rustaða trumlan ikki nógv vakrari enn til

dømis kópasteinurin, ið er tveittur í eitt skot millum nøkur pakkhús.

Uttanfyrir egningar-skúrinn kunnu prinsarnir stuttleika sær við at renna ímillum tað gamla skramblið, ið flakavirkið hevur tveitt burtur.

Skuldu tey tráa eftir at sæð meira vakurleika, kunnu tey koyra framvið onkran gamlan hjall, og at enda kann borgarstjórin hald: roðu fyri teimum í søguligum leivdum av gamla telefoncentralinum.

Ein ið gleðir seg

## Grovur mismunur við frítíðarlønini

Tað verður gjørdur grovur mismunur við frítíðarlønini. Summi fáa hana útgolna óskerda, meðan onnur verða afturhildin við skatti av henni longu nú.

Úrslitið verður, at nokur fáa trekt 50% av lønini hesa fyrstu tíðina av samtiðarskattaskipanini. Eg veit væl, at landsstýris-samgongan sigur, at alt hetta verður útjavnað í

siðsta enda av skattaárinum og kanska er tað eisini satt. Men tað hjálpir bara ikki her og nú, tí vit arbeiðsfólk hava ikki ráð at byrja við so høgum skatti. Hetta hevur rakt nokur órimuliga meint, ja, tað eru tey, sum als ikki hava ráð at halda summarfrí, tí tey orsakað av tí vitlesu afturhaldsskipanini skulu gjalda 50% í skatti nú í fleiri mánaðir. Hesi somu

guldu bert eini 32 — 40% áður.

Samstundis sum tímalønt arbeiðsfólk bløða í skatti hevur samgongan forert B-skattagjaldarunum ein eykalikviditet svarandi til eitt árs skatt við rentunum.

Soleiðis hevur henda samgonga roynt okkum lønartrælum!

Arbeiðsmaður

## Sinnisbati

Í samband við henda panelfund hevur verið vistur filmur í sjónvarpinum: 3 dagar fyri afturlatnum durum á Odense psykiatrisku deild.

SINNISBATI vónar luttøkan verður góð. Eitt av aðaltáttunum hjá SINNISBATA — ið í hesum døgum hevur 2 ár á baki — er upplýsing um sinnisbati, og hevur felagið seinasta árið fyrreikað fyrilestrar á bygd

umframt at 2 fyrilestrar vóru á Fróðskaparsetrinum á heysti 1983.

Í næstum verða eisini send út girokort í hvørt hús, og vóna vit at væl verður tikið móti. Tað ber til at lata gávu og eisini at gerað limru í SINNISBATA.

Eitt annað mál, ið SINNISBATI hevur arbeiðt við, er útvegan av i-búðum til sinnisbata, og er felagið í hesum

døgum við at útvega eini hús, har 7 fólk kunnu búgva, umframt at eitt rúm verður til umlætting. Peningur er fingin til vega lutvis við bingo og — tað ið veruliga munandi var sölán av Kiwanis lyklinum í november mánað — hon gav 80.000 kr. Harumframt hava nakrar kommunur og stovnar stuðlað okkum.

## Sólskinsskaldið

Hýs hesum reglum blaðstjóri.

Til Sólskinsskaldið í Sosialinum nr. 48 og eisini til blaðstjórn Sosialsins;

at tit kunna finna uppá, at seta sovørðið fjant í blaðið, er út av allari leið, og so at nevna nevni.

Hetta verður harðliga